

زهرا طیبی

خبرنگار گروه سیاست

بعد از انتخاب آذر منصوری به‌عنوان رئیس جبهه اصلاحات مخالفت برخی چهره‌ها و گروه‌های اصلاح‌طلب که این انتخاب راخطری برای افتادن جبهه‌اصلاحات در دام چپ‌گرایی مفرطمی دانستندبروز داده شد و در مواردی نیز به دعوای لفظی انجامید و این دعوا همچنان ادامه دارد. محمد عطریانفر، عضو شوروی مرکزی حزب کارگزاران سازندگی در مصاحبه‌باازگان مطبوعاتی این حزب،بیگان انتقاداش را به‌سمت سران اصلاحات برد و گفت: «سران اصلاحات هیچ‌گاه فکر نکرده‌اند در شرایطی که جامعه‌در حال ادب‌آبار است و به‌سیاسیون پشت کرده با چه برنامه‌ای باید علاقه‌مندان و طرفداران خود را نگه داشت. درواقع در اثر بی‌تدبیری دچار ریزش شدیم.» ناصر قوامی این انتقاد عطریانفر را با واکنش تند ی پاسخ داد و گفت: «از کی تا حالا کارگزاران اصلاح‌طلب شده که حالا آقای عطریانفر نقد آقای خاتمی می‌کند؟ این حزب هیچ‌وقت اصلاح‌طلب نبوده و نیست.» ریشه این دعواها را محمد قوچانی، عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران در نشریه‌ا گاهی نو که سردبیری آن را برعهده دارد، تشریح کرده و در آن ضمن حملات تند به محمد خاتمی، رهبر جبهه اصلاحات انتخاب آذر منصوری به ریاست جبهه اصلاحات را ناشی از رویکرد فمینیستی جریان چپ توصیف می‌کند. قوچانی در این متن سسرپرده شدن ریاست جبهه اصلاحات به آذر منصوری را منائر از پیام محمد خاتمی دانسته و عنوان دیکتاتوری به آن می‌دهد.

حرکت به سمت پایان اتحاد اصلاح‌طلبان

کارگزاران تنها حزبی از اصلاح‌طلبان نیست که با این انتخاب مخالفت ورزیده و دیگر گروه‌های اصلاح‌طلب هم به نسبت به این انتخاب انتصاب گونه معترض بودند. قوچانی در تشریح حلسه برگزار شده می‌نویسد: «در جلسه‌ای که خانم آذر منصوری با نقل قول از رهبر جبهه اصلاحات بدون هیچ رقیبی به ریاست جبهه رسید، ایاس حضرتی دبیرکل حزب اعتماد ملی از جلسه‌خارج شد و گفت‌از این پس فقط در سطح نماینده در جبهه مشارکت می‌کنند. شهاب طباطبایی دبیرکل حزب ندای ایرانیان هم قصد ترک جلسه را داشت که جلوی این کار گرفته شد اما احتمالاً این حزب هم در سطحی پایین‌تر از دبیرکل در جبهه شرکت کند. دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران هم که قبل از این به‌عنوان شخصیت حقیقی از سوی

گفت‌وگو

سعید نورمحمدی، سخنگوی حزب ندای ایرانیان در گفت‌وگوبا «فرهیختگان»:

برای حضور در پیش‌ثبت‌نام انتخابات لیست تهیه کرده‌ایم

در انتخابات تصمیم‌گیری خواهیم کرد ولی درحال حاضر بنای حزب ندای ایرانیان شناسایی نسل‌های متولد پس از انقلاب ودعوت از آنها برای ثبت‌نام در پیش‌ثبت‌نام انتخابات مجلس است. لیستی هم از برخی پزشکان، حقوقدانان، مهندسان و اساتید نسبتاً جوان که در اتفاقات سال گذشته معترض هم بوده‌اند، آماده کرده‌ام و درحال درخواست از آنها برای پیش‌ثبت‌نام در انتخابات هستیم. به‌طور طبیعی اکثر آنها با توجه به قانون جدید انتخابات و اینکه ما جزای پیش‌ثبت‌نام یک‌باره اتفاق افتاده، آمادگی لازم را نداشتمند. ما درحال تلاشیم که این افراد را مجاب کنیم. البته این افراد تنها افرادی نیستند که مدنظر ما هستند. دست‌مان را به‌سوی هرکدام از هم‌نسلی‌های متخصص دراز می‌کنیم که شرایط ثبت‌نام دارند و حرف‌مان این است که باید بدانیم وحق‌مان را پس بگیریم. شرکت و ثبت‌نام در انتخابات هم اولین حق هم‌نسلی‌های ماست که نباید از دست بدهیم. باور داریم کسانی که باید بروند مسئولانی هستند که کشور را دچار شرایط فعلی کرده‌اند. به‌جای این افراد آن جوان معترضی که در کف خیابان حشش را فریاد زد باید وارد مجلس شود. پیشنهاد ما این است که در گام اول خواهران و برادران هم نسل ما در این پیش‌ثبت‌نام شرکت کنند. چه تصمیم جمعی ما شرکت در انتخابات باشد و چه عدم شرکت در انتخابات، تمام ابزارها وتوان خود را برای شنیدن صدا ومطالبات آنها خواهیم کرد.

درباره جلسه انتخابات رئیس جبهه اصلاحات آذر منصوری روایت‌هایی مطرح شده، روایت شما از این جلسه چیست؟
همین قدر می‌توانم بگویم که بعد از انتخاب رئیس جبهه اصلاحات، حزب ندای ایرانیان بنای شرکت در جلسه جبهه اصلاحات را نداشت و در چند جلسه هم شرکت نکردیم. اما بهژاد نبوی، دبیرکل ومسئولان ارشد حزب‌رایه منزلش دعوت کرد و استدلال‌هایی آورد ونهایتاً خواهش کرد که ما در جلسات شرکت کنیم. ما هم به احترام سن وسال و سابقه او ومشورت با برخی دوستان مثل کارگزاران و اعتماد ملی در جلسه آخر شرکت کرده‌ایم.

با توجه به این موارد، ممکن است در انتخابات مجلس ائتلافی با جبهه اصلاحات صورت‌نگیرد و حزب لیست جدا منتشر کند؟
ائتلاف حول یک موضوع مشخص صورت می‌گیرد. وقتی ما هنوز برای آن موضوع مشخص تصمیمی ندرایم، طبیعتاً بحث در مورد ائتلاف هم حول آن بی‌معنی است. به خاطر همین نمی‌شود از الان گفت، ممکن است هیچ ائتلافی صورت‌نگیرد یا اگر قرار باشد حزب‌نادر انتخابات شرکت نکند که ائتلاف اصلا معنی ندارد ولی اگر شرایط تغییر کند بر آن مبنا امیدواریم جبهه اصلاحات هم همراهی کند. اگر لازم باشد در این مورد تصمیم‌گیری می‌کنیم.

سیاست

ماجرای اختلاف بر سر رئیس جبهه اصلاحات چیست؟

رادیکال‌ها علیه کنش انتخاباتی اصلاح‌طلبان

(مشارکت) و حزب توسعه ملی (مجاهدین انقلاب است) که ظاهراً نمایندگان آن تا لحظه آخر بر ریاست بهژاد نبوی اصرار داشتند و به آذر منصوری رای ندادند در واقع این بار یک چپ توسط چپ دیگری حذف شد.»

این اظهارات نشان از وجودیک شکاف عمیق در بین جبهه اصلاحات دارد که بعید نیست در انتخابات مجلس نیز بروز پیدا کرده و مانع از تشکیل یک ائتلاف واحد شود. امری که در انتخاب ۹۸ نیز صورت نگرفت و کارگزاران به تنهایی لیستی را منتشر کرد که سران اصلاحات از آن حمایت نکرده ونهایتاً به شکست انجامید. قوچانی یکی از دلایل شکست کارگزاران را بی‌مروتی اصلاح‌طلبان عنوان کرده و در این باره می‌نویسد: «اصلاح‌طلبان چپ‌گرا به کارگزاران گفتند اگر این حزب بدون اصلاح‌طلبان در انتخابات مجلس یازدهم فهرست دهد از آنان حمایت می‌کنند اما نه تنها حمایت نکردند بلکه به تخریب آنها دست زدند و در نهایت هم گفتند حتی رای هم نمی‌دهند.»

مشسی تحریمی چپ‌گرایان جبهه اصلاحات علاوه بر کارگزاران خود را متضرر این موضوع می‌دانند از جانب برخی گروه‌های دیگر نیز با انتقاد مواجه شده‌ است. در گفت‌وگویی که با محمدصادق جوادی حصار سخنگوی حزب اعتماد ملی داشته‌ایم، او دلیل خروج ایاس حضرتی دبیرکل این حزب از جلسه جبهه اصلاحات را این گونه توضیح می‌دهد: «یک‌جوری حمایتی از خانم منصوری صورت گرفت که حمل بر این شد که به‌نوعی مجادله با وزارت کشور صورت گرفته است. عده‌ای می‌گفتند ما در آستانه انتخابات نباید با وزارت کشور و دولت و حاکمیت وارد ستیزه‌هایی از این دست بشویم و لجاجت و سستی‌زه‌گری کنیم. به همین دلیل چون دوستان ما نپذیرفتند که گزینه دیگری را مطرح کنند، آقای حضرتی اعلام کرد ما با این مشسی ستیزه‌جویانه ره به جایی نخواهیم برد، بنابراین دبیرکل دیگر در جلسات شرکت نخواهد کرد.»

از مجموع واکنش‌های نماینده‌های احزاب اصلاح‌طلب نسبت

محمدصادق جوادی حصار، سخنگوی حزب اعتماد ملی در گفت‌وگوبا «فرهیختگان»:

از هر کس که بتواند در انتخابات شرکت کند به شرط واجد شرایط بودن حمایت می‌کنیم

خواهد کرد و ما نماینده می‌فرستیم و جلسه را ترک کردند و دیگر نیامدند. من هم که قبلاً شرکت می‌کردم به خاطر بعد مسافتی که وجود دارد و جلسات در تهران حضوری مطرح می‌شود نمی‌توانم بیایم، فعلاً آقای بالایی از دوستان شورای مرکزی، به‌عنوان نماینده در جلسات حضور پیدا می‌کنند.

با این وجود ممکن است جناح‌های میانه‌رو تر اصلاح‌طلبان در انتخابات مجلس، ائتلافی جدا تشکیل دهند و با جبهه ائتلاف نکنند؟
در عالم سیاست هیچ کاری غیر ممکن نیست، ولی رویکرد کنونی این نیست. اولویت این است که کار مشترک حزبی انجام دهیم اینکه دوتاً به‌تأ چهار تا حزب مشترک بیایند جدا از جبهه تصمیمی بگیرند و اولویت نیست، ولی ممکن است اتفاقات دیگری هم رخ دهد. آنچه حائز اهمیت است اینکه نظام جمهوری اسلامی برپایه استوار جمهوری‌ایستاده است. اول جمهوری است و بعد متصف به‌صفت اسلامی‌ت‌نیز هست. بنابراین جمهوری است یعنی باید ستونی داشته باشد که به آن رنگ بریزند. این ستون جمهوری است. آن رنگی که روی آن می‌زند صفتش است که اسلامی است. بعضی‌ها در اندین ستون را از داخل نابود می‌کنند، یعنی ستون را خالی کردند و آمدند روی یک‌تنی که دروش خالی است، رنگ می‌پاشند. جمهوری اسلامی، اصلتش با جمهوری‌تش است اگر جمهوری نباشد، صفت اسلامی را کجای می‌خواهند خرج کنند، باید صفت جمهوریت برجسته باشد. مسافانه با پاراهای از رفتارهایی که در شورای نگهبان، دستگاه‌های نظارتی و اجرایی شکل می‌گیرد بنیان مستحکم و مرصوصی که باید همه زبور آلات جمهوری مثل اسلامیت و دیگر و دیگر روی آن حک بشود، روز به روز تضعیف شده و از یک بنت مستحکم تبدیل به چوب می‌شود و از نی تبدیل به بوریا شده و شکنندگی اش بیش از حد می‌شود و اگر خدای نکرده این ستون آسیب ببیند، دیگر نه از ولو با دشمنان، قرآن کریم دستور می‌دهد: «ولا یجرمنکم نشان قوم علی ان لاتعدلو، اعدلو هو اقربوا لتقوی» دشمنی با یک قوم و قبیله و گروه باعث نشود شما عدالت نوزید. عدالت بوریزد که به تقوا نزدیک‌تر است. هر چیز جای خودش، نماینده مجلس باید شایستگی نمایندگی داشته باشد، فرماندار باید شایستگی داشته باشد. مانی گویم هر کسی آمد باید تایید شود، این گزینش‌گری را بسپاریم به دست مردم.

کنید، خدمات و نیرو بدهید. اینکه می‌گویند ما توصیه نمی‌کنیم بیشتر دلیلش سلبی است و می‌خواهند از خود در قبال تعهداتی که باید به کاندیدا بدهند سلب مسئولیت کنند.

درباره انتخابات جبهه اصلاحات و انتخاب آذر منصوری روایت‌هایی مطرح شده، روایت شما از این جلسه چیست؟
در هسر انتخابات درونی بالاخره نظرات موافق و مخالف وجود دارد و جمعیت تابع نظر اکثریت می‌شوند. در کار جبهه‌ای اشتراک بر سر حداقل هاست بر سر حداکثرها که نیست. حداقل‌های اشتراکی، جبهه را تشکیل می‌دهد ما اگر بخوایم پیرومان حداکثر آرا حرکت کنیم باید در حزب خودمان کار کنیم چون در حزب است که اکثریت آرا هماهنگ می‌شود، در جبهه حداقلی است. با همه این حرف‌ها دو رویکرد در جبهه مطرح بود، یکی اینکه آذر منصوری، به‌عنوان نیروی اصیل جوان و به‌ویژه خانم، متناسب با فضای عمومی کشور که نشأت گرفته از توجه به امور زنان است ما یک خانم را معرفی کنیم و تا کید هم‌روی منصور بود و تا کید دیگری از میان خانم‌ها وجود نداشت وقتی ایشان مطرح شدند، از آقایان هم کسی برای ریاست کاندیدا نشد که بگویم، کاندید بوده است. اجماع شد که ایشان کاندید بشوند وقتی این اتفاق افتاد، رای‌گیری شد و ایشان هم رای آوردند تا اینجا مشکلی نبود چون روایت شد خاتمی هم با اینکه یک خانم رئیس جبهه باشد هم موافق است. در میان کاندیدها کاندید دیگری غیر از ایشان به‌طور جدی مطرح نشد. مساله این بود که بعضی از دوستان ما در جبهه اصلاحات نظرشان این بود که خانم منصوری را به‌عنوان عضو حقیقی بیآورند داخل جبهه و دلیل‌شان هم این بود که ایشان را به‌عنوان رئیس حزب اتحاد ملت نمی‌پذیرند و اگر ایشان معرفی بشود، صلاحیت‌شان را تایید نمی‌کنند. منصور ی

که نشأت گرفته از توجه به امور زنان است ما یک خانم را معرفی کنیم و تا کید هم‌روی منصور بود و تا کید دیگری از میان خانم‌ها وجود نداشت وقتی ایشان مطرح شدند، از آقایان هم کسی برای ریاست کاندیدا نشد که بگویم، کاندید بوده است. اجماع شد که ایشان کاندید بشوند وقتی این اتفاق افتاد، رای‌گیری شد و ایشان هم رای آوردند تا اینجا مشکلی نبود چون روایت شد خاتمی هم با اینکه یک خانم رئیس جبهه باشد هم موافق است. در میان کاندیدها کاندید دیگری غیر از ایشان به‌طور جدی مطرح نشد. مساله این بود که بعضی از دوستان ما در جبهه اصلاحات نظرشان این بود که خانم منصوری را به‌عنوان عضو حقیقی بیآورند داخل جبهه و دلیل‌شان هم این بود که ایشان را به‌عنوان رئیس حزب اتحاد ملت نمی‌پذیرند و اگر ایشان معرفی بشود، صلاحیت‌شان را تایید نمی‌کنند. منصور ی که نشأت گرفته از توجه به امور زنان است ما یک خانم را معرفی کنیم و تا کید هم‌روی منصور بود و تا کید دیگری از میان خانم‌ها وجود نداشت وقتی ایشان مطرح شدند، از آقایان هم کسی برای ریاست کاندیدا نشد که بگویم، کاندید بوده است. اجماع شد که ایشان کاندید بشوند وقتی این اتفاق افتاد، رای‌گیری شد و ایشان هم رای آوردند تا اینجا مشکلی نبود چون روایت شد خاتمی هم با اینکه یک خانم رئیس جبهه باشد هم موافق است. در میان کاندیدها کاندید دیگری غیر از ایشان به‌طور جدی مطرح نشد. مساله این بود که بعضی از دوستان ما در جبهه اصلاحات نظرشان این بود که خانم منصوری را به‌عنوان عضو حقیقی بیآورند داخل جبهه و دلیل‌شان هم این بود که ایشان را به‌عنوان رئیس حزب اتحاد ملت نمی‌پذیرند و اگر ایشان معرفی بشود، صلاحیت‌شان را تایید نمی‌کنند. منصور ی که نشأت گرفته از توجه به امور زنان است ما یک خانم را معرفی کنیم و تا کید هم‌روی منصور بود و تا کید دیگری از میان خانم‌ها وجود نداشت وقتی ایشان مطرح شدند، از آقایان هم کسی برای ریاست کاندیدا نشد که بگویم، کاندید بوده است. اجماع شد که ایشان کاندید بشوند وقتی این اتفاق افتاد، رای‌گیری شد و ایشان هم رای آوردند تا اینجا مشکلی نبود چون روایت شد خاتمی هم با اینکه یک خانم رئیس جبهه باشد هم موافق است. در میان کاندیدها کاندید دیگری غیر از ایشان به‌طور جدی مطرح نشد. مساله این بود که بعضی از دوستان ما در جبهه اصلاحات نظرشان این بود که خانم منصوری را به‌عنوان عضو حقیقی بیآورند داخل جبهه و دلیل‌شان هم این بود که ایشان را به‌عنوان رئیس حزب اتحاد نمی‌پذیریم. اینجا ایشان را به‌عنوان رئیس جبهه انتخاب کنید که دیگر رئیس جبهه را جایی نباید تایید کند، ما به‌عنوان اشخاص حقیقی و حقوقی ای که داریم می‌توانیم یک نفر را انتخاب کنیم، کسی هم نمی‌تواند بگوید چرا. بنابراین یک‌جور حمایتی از منصور صورت گرفت که حمل بر این شد که به‌نوعی مجادله با وزارت کشور صورت گرفته است. عده‌ای می‌گفتند ما در آستانه انتخابات نباید با وزارت کشور و دولت و حاکمیت وارد ستیزه‌هایی از این دست بشویم و لجاجت و ستیزه‌گری کنیم. به همین دلیل چون دوستان ما نپذیرفتند که گزینه دیگری را مطرح کنند، حضرتی اعلام کرد ما با این مشسی ستیزه‌جویانه، ره به جایی نخواهیم برد. بنابراین دبیرکل دیگر در جلسات شرکت